Parlamentul European
2019-2024

Comisia pentru pescuit

2021/2169(INI)

8.11.2022

PROIECT DE RAPORT

referitor la stadiul actual al aplicării politicii comune în domeniul pescuitului și perspective de viitor
(2021/2169(INI))

Comisia pentru pescuit

Raportor: Gabriel Mato

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....3

EXPUNERE DE MOTIVE.....9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la stadiul actual al aplicării politicii comune în domeniul pescuitului și perspective de viitor
(2021/2169(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele 3, 4, 5, 11, 38, 39, 43 și 349,

– având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului (PCP)[1],

– având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru pescuit (A9-0000/2022),

A. întrucât, având în vedere că Parlamentul European și-a exprimat deja punctul de vedere cu privire la mai multe caracteristici specifice ale PCP, este oportun ca în continuare să se pună accentul în principal pe conservarea resurselor biologice marine și pe gestionarea pescuitului în cadrul PCP,

Obiectivele generale ale PCP

1. reamintește că PCP trebuie să garanteze că activitățile de pescuit și de acvacultură asigură condiții de mediu sustenabile pe termen lung și sunt gestionate de o manieră consecventă cu obiectivele de realizare de beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă și de contribuire la disponibilitatea aprovizionării cu alimente;

2. regretă că, începând din 2014, punerea în aplicare a PCP s-a axat în primul rând pe aspectul de mediu al acestei politici, ca o condiție prealabilă pentru considerentele socioeconomice și de securitate alimentară și în detrimentul acestora; consideră că efectele negative rezultate asupra sectorului pescuitului au fost exacerbate de la Brexit și pandemia de COVID-19 și că aceste efecte negative continuă să crească și au devenit nesustenabile din cauza recentelor evoluții geopolitice internaționale;

3. subliniază că fructele de mare au, în general, o amprentă de carbon mai scăzută decât alimentele de origine terestră, ceea ce indică valoarea strategică a fructelor de mare în contextul Pactului verde european;

4. consideră că reforma PCP ar trebui să vizeze atingerea unui echilibru între obiectivele sale; sprijină, prin urmare, consolidarea dimensiunilor socioeconomice și de securitate

[1] JO L 354, 28.12.2013, p. 22.

alimentară ale PCP și asigurarea unor condiții de concurență echitabile în dimensiunea sa internațională;

5. invită Comisia, în acest scop, să efectueze în mod sistematic evaluări de impact ex ante și ex post complete, inclusiv analize socioeconomice, înainte de a propune orice strategie sau act legislativ sau de a lua decizii politice;

6. invită Comisia și Consiliul ca, în procesul de elaborare a politicilor, să acorde mai multă valoare importanței pescuitului în contribuția la aprovizionarea cu alimente;

7. subliniază rolul strategic al pescarilor în lanțul valoric alimentar și în securitatea alimentară;

Captura maximă durabilă (MSY):

8. consideră că introducerea MSY ca punct de referință pentru gestionarea pescuitului a fost un factor determinant pentru îmbunătățirea stării generale a stocurilor de pește; consideră, cu toate acestea, că obiectivul MSY ar trebui pus în aplicare având în vedere realitatea practică și ținând seama de dimensiunile socioeconomice, de proporționalitate și de securitate alimentară consacrate în tratat și în Codul de conduită al Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO);

9. reamintește, în acest sens, că obiectivul MSY „pentru toate stocurile până în 2020” a evoluat deja în regulamentele privind planurile multianuale regionale adoptate după 2013;

10. consideră, prin urmare, că obiectivul MSY din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 (Regulamentul de bază privind PCP) ar trebui adaptat în consecință;

Obligația de debarcare și reducerea capturilor nedorite

11. reiterează opiniile exprimate în rezoluția sa din 18 mai 2021 referitoare la obligația de debarcare[2]; reamintește că obligația de debarcare, introdusă ca o schimbare fundamentală de paradigmă în gestionarea pescuitului, nu este pusă în aplicare în mod corespunzător; subliniază din nou că obligația de debarcare nu este un obiectiv în sine, ci un instrument de reducere la minimum a capturilor nedorite și că trebuie efectuată o evaluare a impactului socioeconomic al acestei obligații;

12. consideră, de asemenea, că:

– obligația de debarcare actuală ar trebui aplicată într-un mod flexibil, ținând seama de caracteristicile specifice ale fiecărei activități de pescuit;

– domeniul de aplicare al obligației de debarcare ar trebui revizuit pentru a limita problemele speciilor de blocaj și derogările complexe;

– obligația de debarcare ar trebui să devină mai atractivă, în special prin stimulente, pentru a îmbunătăți asumarea responsabilității de către operatori și, prin urmare,

[2] JO C 15, 12.1.2022, p. 9.

conformitatea;

13. insistă asupra faptului că obiectivul de reducere la minimum a capturilor nedorite ar trebui să fie îndeplinit în primul rând prin utilizarea unor măsuri tehnice și ar trebui sprijinit printr-o mai bună documentare a capturilor; invită Comisia să propună colegiuitorilor alte alternative la obligația de debarcare;

Măsuri de conservare

Posibilități de pescuit

14. reamintește că capturile totale admisibile (TAC) și cotele reprezintă modalitatea cea mai directă de gestionare a mortalității prin pescuit, dar TAC-urile pentru un singur stoc pot fi problematice în cadrul pescuitului mixt (din cauza efectului de blocaj);

15. invită Comisia și Consiliul să stabilească TAC-uri numai pentru principalele stocuri vizate;

16. subliniază că stabilitatea relativă, instaurată în urmă cu patru decenii, este acceptată pe scară largă ca instrument esențial pentru a asigura previzibilitatea și continuitatea pe termen lung în partajarea stocurilor de pește între țări; subliniază, cu toate acestea, că decalajul dintre alocarea cotelor naționale și interesele reale ale flotelor de pescuit ale statelor membre a crescut semnificativ în timp și a fost exacerbat și mai mult de Brexit; subliniază, de asemenea, că schimbările climatice au un impact considerabil asupra distribuției stocurilor de pește;

17. consideră, prin urmare, că este necesar să se ajusteze stabilitatea relativă actuală, menținând în același timp fundamentele acestui principiu; în acest scop, invită Comisia să furnizeze o evaluare cuprinzătoare a stabilității relative actuale și a posibilelor scenarii de adaptare;

Gestionarea flotelor

18. invită Comisia să propună adaptarea politicii structurale pentru a facilita decarbonizarea industriei pescuitului și a îmbunătăți siguranța și condițiile de muncă, în special prin utilizarea integrală a tonajului brut disponibil în cadrul plafoanelor naționale de capacitate și prin excluderea tonajului „social și de siguranță” din calculul capacității de pescuit;

Planuri multianuale regionale

19. recunoaște rolul esențial al planurilor multianuale ca principale cadre pentru gestionarea regională a pescuitului;

20. invită Comisia să propună o mai mare flexibilitate în aceste planuri, astfel încât ele să țină seama de considerentele socioeconomice și de condițiile în schimbare;

21. subliniază că este necesar să se îmbunătățească punerea în aplicare a abordării ecosistemice la nivel regional și că sunt necesare măsuri coerente de gestionare a

pescuitului în ceea ce privește stocurile transzonale din regiunile acoperite de mai multe planuri multianuale;

Guvernanța

Organizarea din cadrul Comisiei

22. recomandă cu fermitate, având în vedere importanța strategică a pescuitului ca sursă de alimente sănătoase și de înaltă calitate, ca această politică primească recunoașterea pe care o merită în cadrul Comisiei și ca serviciile competente ale Comisiei să dispună de un număr adecvat de experți în domeniul pescuitului;

Regionalizarea / participarea părților interesate

23. încurajează statele membre să utilizeze pe scară largă instrumentul de cooperare regională în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul de bază privind PCP;

24. subliniază rolul fundamental al consiliilor consultative pentru consultările cu părțile interesate;

25. sprijină componența actuală a consiliilor consultative, cu o reprezentare majoritară a operatorilor socioeconomici în comparație cu alte grupuri de interese;

26. subliniază importanța de a implica consiliile consultative în activitatea Parlamentului European;

27. regretă nivelul insuficient de monitorizare și de transparență privind modul în care recomandările consiliilor consultative sunt luate în considerare în procesul decizional; invită Comisia și statele membre să participe în mod sistematic și activ la reuniunile consiliilor consultative și să comunice mai bine cu privire la valoarea recomandărilor lor;

28. consideră că trebuie să se dezvolte gestionarea în comun cu consiliile consultative pentru a promova o abordare ascendentă;

Decizii bazate pe știință și studii de impact

29. invită Comisia să își bazeze toate inițiativele politice și legislative (inclusiv actele de punere în aplicare care stabilesc restricții asupra pescuitului) pe avize științifice, tehnice și economice (inclusiv experiența pescarilor) și pe evaluări de impact prealabile;

30. consideră că consiliile consultative ar trebui să aibă posibilitatea de a contribui la solicitările de aviz adresate de Comisie Consiliului Internațional pentru Explorarea Apelor Maritime (ICES) și Comitetului științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP), pentru a încuraja o colaborare mai strânsă între oamenii de știință și părțile interesate;

31. invită Comisia să informeze în mod sistematic Parlamentul European cu privire la aceste solicitări;

Integrarea pescuitului într-un context politic mai larg

32. subliniază că este necesar să se garanteze că pescuitul și acvacultura beneficiază de un loc echitabil în comparație cu alte sectoare în elaborarea politicilor și în amenajarea teritoriului;

33. reamintește că cerințele de protecție a mediului trebuie integrate în PCP pentru a promova dezvoltarea durabilă, în conformitate cu TFUE;

34. subliniază că politica în domeniul pescuitului și politica de mediu trebuie să fie aliniate, dar că obiectivele de mediu nu pot prevala asupra obiectivelor PCP;

Dimensiunea externă a PCP

35. invită Comisia să promoveze PCP ca model de politică pentru guvernanța oceanelor și să apere interesele sectorului pescuitului din Uniune în cadrul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului și al acordurilor de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil și, în general, în cadrul forumurilor internaționale;

36. invită Comisia să se asigure că obiectivele PCP sunt integrate pe deplin în poziția Uniunii în toate forurile internaționale din domeniul mediului, cum ar fi Convenția privind diversitatea biologică (CBD) sau Convenția privind comerțul internațional cu specii ale faunei și florei sălbatice pe cale de dispariție (CITES), în care se discută chestiuni legate de resursele biologice marine;

37. consideră că fructele de mare importate trebuie să facă obiectul unor standarde sociale și de mediu ridicate, similare celor aplicate în Uniune;

Regiunile ultraperiferice

38. consideră că PCP nu se ocupă suficient de nevoile specifice ale regiunilor ultraperiferice;

39. invită Comisia să propună un program de opțiuni specifice pentru zonele îndepărtate și insulare (POSEI) pentru pescuit și acvacultură, similar celui din agricultură;

40. subliniază că sprijinul național și al Uniunii pentru reînnoirea flotelor artizanale are o importanță vitală pentru aceste regiuni; invită Comisia, în special, să își adapteze orientările pentru analiza echilibrului dintre capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit (COM(2014)0545) la caracteristicile regiunilor ultraperiferice;

41. insistă asupra necesității de a sprijini metodele de pescuit selectiv, cum ar fi dispozitivele ancorate de concentrare a peștilor utilizate de flotele artizanale din regiunile ultraperiferice;

42. subliniază necesitatea de a furniza resursele necesare pentru a îmbunătăți cunoștințele științifice privind zonele economice exclusive ale regiunilor ultraperiferice;

Schimbările climatice

43. subliniază că atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea sunt esențiale în cadrul PCP pentru a înfrunta provocarea reprezentată de schimbările climatice;

44. evidențiază că este necesar ca ecosistemele și sectoarele economice ale pescuitului să fie mai reziliente;

45. încurajează Comisia și statele membre să crească resursele umane și financiare alocate științei pescuitului în legătură cu schimbările climatice;

46. invită Comisia să conceapă instrumente și posibilități de finanțare pentru sectoarele afectate de schimbările climatice;

°

° °

47. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

EXPUNERE DE MOTIVE

În 2009, Comisia a publicat o carte verde prezentând o viziune a viitorului politicii comune în domeniul pescuitului (PCP). Aceasta a deschis dezbaterea în vederea unei reforme, care a fost adoptată în 2013.

Actuala Comisie urmează să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport privind funcționarea PCP până la 31 decembrie 2022. Raportul ar trebui să evalueze politica comună în domeniul pescuitului până în 2022 pentru determina cum să se trateze aspectele care nu sunt acoperite suficient de politica actuală, cum ar fi dimensiunea socială, adaptarea la schimbările climatice și oceanele curate, și să reflecteze asupra evoluției sale viitoare.

Prezentul proiect de raport are ambiția de a oferi orientări politice cu privire la orice revizuire viitoare a PCP. Chiar dacă nu oferă toate răspunsurile, raportul ridică unele întrebări privind punerea în aplicare a actualei PCP, și anume dacă obiectivele și instrumentele actuale ale PCP sunt în continuare relevante pentru înfruntarea provocărilor actuale și viitoare și dacă anumite aspecte ar trebui reformate, revizuite, adaptate sau îmbunătățite.

Comisia a avut întotdeauna o viziune critică sănătoasă asupra acestei politici, ceea ce a fost principalul motor al schimbării sale. Comisia ar trebui să continue să promoveze îmbunătățirea politicilor atunci când și acolo unde este necesar.

Din cauza constrângerilor legate de dimensiunea raportului, nu a fost posibil să se abordeze fiecare aspect al PCP care face obiectul Regulamentului (UE) nr. 1380/2013 de bază privind PCP. A trebuit să se facă o alegere.

Prin urmare, raportul se axează în primul rând pe conservarea stocurilor de pește și pe gestionarea pescuitului, bazându-se, de asemenea, pe rapoartele specifice deja adoptate în ultimii ani cu privire la aspecte precum captura maximă durabilă, obligația de debarcare, punerea în aplicare a articolului 17 din PCP sau „viitorii pescari”. Cu toate acestea, nu s-au elaborat măsuri tehnice, ținând seama că noul său cadru legislativ este destul de recent.

Raportul nu se referă nici la acvacultură (care tocmai a făcut obiectul unei rezoluții specifice a Parlamentului European), nici la comercializarea și prelucrarea produselor pescărești și de acvacultură (în cadrul unui regulament specific adoptat în paralel cu regulamentul de bază). Acesta nu abordează nici alte dimensiuni-cheie, cum ar fi pilonul structural al PCP (în cadrul Regulamentului FEPAM), controlul (aflat în prezent în curs de negociere interinstituțională) sau efectele Brexitului asupra pescuitului din UE în Atlanticul de Nord-Est (tratate, de asemenea, într-o rezoluție recentă).

Poziția raportorului

Fără a intra în măsuri specifice care trebuie revizuite, viitoarea PCP necesită o schimbare de paradigmă, trecând de la obiective rigide și nerealiste la obiective pragmatice și realizabile.

În cursul ultimului deceniu (2010-2020) am observat o schimbare radicală, trecând de la absența totală de obiective clar definite pentru gestionarea pescuitului la obiective „politice”

rigide, stabilite în grabă în 2013 (anul ultimei reforme a PCP), ştiind că nimeni, la momentul respectiv, nu avea toate răspunsurile la întrebările privind efectele şi punerea în practică a acestora şi lăsând experienţa să testeze capacitatea lor de a produce sau nu rezultate. Problema este că şi în prezent, nu numai că obiectivele convenite în 2013 nu sunt atinse în termenele stabilite, dar constatăm că unele sunt imposibil de atins, iar altele sunt extrem de dificil de pus în practică.

Oamenii de ştiinţă recunosc că este practic imposibil ca toate stocurile de peşte dintr-un ecosistem marin să fie exploatate în conformitate cu captura maximă durabilă (MSY) pe care am stabilit-o ca obiectiv până în 2020. Nu toate stocurile pot fi pescuite simultan la nivelurile MSY, în special într-o pescărie în care sunt capturate diferite specii. De asemenea, obiectivul de a pune în aplicare obligaţia de a debarca integral capturile până în 2019, deşi pare simplu ca concept, creează şi astăzi dificultăţi uriaşe. Conceptul de MSY ar trebui pus în aplicare ţinând seama de realitatea practică şi de dimensiunile socioeconomice, de proporţionalitate şi de securitatea alimentară.

Rezultatul este neîncrederea pescarilor faţă de politicieni, deoarece măsurile adoptate sunt inadecvate şi lipsite de o bază ştiinţifică solidă, neîncrederea din partea societăţii, care consideră că Uniunea nu a reuşit să realizeze ceea ce s-a convenit, dar şi indignarea faţă de pescari, deoarece se consideră că aceştia nu respectă legea.

Credibilitatea Uniunii este pusă sub semnul întrebării. Avem nevoie de obiective realiste şi realizabile. Pescarii trebuie să fie implicaţi. În viitoarea PCP, trebuie să restabilim şi să promovăm imaginea meseriei nobile şi dificile a pescarilor, în special a pescarilor din Uniune, care furnizează consumatorilor alimente sănătoase, de înaltă calitate şi sustenabile.

Obiectivele actualei ale PCP se concentrează prea mult pe considerentele de mediu. Deşi nimeni nu pune la îndoială faptul că stocurile de peşte sănătoase şi protecţia biodiversităţii reprezintă o condiţie *sine qua non* pentru un sector al pescuitului viabil din punct de vedere economic, nu ar trebui să se piardă din vedere faptul că obiectivul PCP nu este doar de a avea resurse piscicole mai abundente sau mai puţin supraexploatate, ci şi, sau în primul rând, de a atinge niveluri maxime durabile de producţie de fructe de mare, în scopul de a asigura securitatea alimentară şi beneficii sociale şi economice pozitive pentru pescari şi comunităţile costiere. Prin urmare, politica în domeniul pescuitului şi politica de mediu trebuie să fie aliniate, dar obiectivele de mediu nu pot prevala asupra obiectivelor PCP.

Buna guvernanţă, consultarea timpurie şi participarea efectivă a părţilor interesate în procesul decizional sunt elemente esenţiale pentru o politică de succes.

În acest context, este esenţial, pentru competitivitatea flotelor Uniunii şi a producătorilor din domeniul acvaculturii, să se asigure condiţii de concurenţă echitabile cu anumite flote străine cu standarde sociale şi de mediu scăzute, care pescuiesc în aceleaşi zone ca operatorii din Uniune şi îşi comercializează produsele pe piaţa Uniunii.

În paralel, trebuie să ne asigurăm că Uniunea apără interesele sectoarelor sale de pescuit la nivel mondial în contextul acţiunii sale privind guvernanţa oceanelor. Apărarea şi promovarea modelului de durabilitate al Uniunii sunt perfect compatibile şi ar trebui să meargă mână în mână cu apărarea intereselor sectoarelor Uniunii.

Sectoarele pescuitului şi acvaculturii din Uniune şi întregul lanţ valoric al fructelor de mare

sunt actori strategici, având în vedere rolul lor societal de a furniza consumatorilor alimente sănătoase de înaltă calitate. Trebuie să le oferim locul pe care îl merită și să le plasăm, în general, printre prioritățile principale de pe agenda politică a Uniunii.

În sfârșit, regiunile ultraperiferice se confruntă cu constrângeri și cu nevoi specifice, așa cum se menționează la articolul 349 din TFUE. PCP ar trebui să țină seama de caracteristicile și de nevoile lor specifice și să se adapteze la acestea.